

Số: 146 /BC-HĐND

Quảng Nam, ngày 13 tháng 12 năm 2019

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh về tình hình thực hiện thu, chi ngân sách năm 2019; dự toán thu, chi NSNN, phương án phân bổ ngân sách địa phương năm 2020 và kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2020 - 2022

Qua xem xét Báo cáo số 213/BC-UBND ngày 11/12/2019 của UBND tỉnh về tình hình thực hiện thu, chi ngân sách nhà nước (NSNN) năm 2019, dự toán thu, chi NSNN năm 2020, kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2020 - 2022 và kết quả giám sát tại các địa phương, đơn vị, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh báo cáo HĐND tỉnh một số nội dung sau:

I. Thực hiện thu - chi ngân sách năm 2019

1. Kết quả đạt được

Năm 2019, mặc dù nguồn thu có tỷ trọng lớn trên địa bàn tỉnh chịu tác động về tình hình thời tiết và thị trường tiêu thụ ô tô, chính sách thuế thay đổi¹, nhưng UBND tỉnh đã tăng cường các giải pháp cải cách hành chính, cải thiện môi trường đầu tư, hỗ trợ tháo gỡ những khó khăn, nâng cao năng lực sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trên địa bàn. Cùng với sự nỗ lực của ngành thuế trong việc đẩy mạnh các giải pháp huy động nguồn thu, đơn đốc thu hồi nợ đọng thuế, chống thất thu. Do vậy, ước thu NSNN trên địa bàn năm 2019 là 22.711 tỷ đồng, đạt 98,1% dự toán giao. Trong đó, thu nội địa 18.544 tỷ đồng, đạt 100% dự toán; thu ngân sách địa phương được hưởng 32.411 tỷ đồng, đạt 143,3%; có 13/18 huyện, thị, thành phố vượt thu với số tiền 545 tỷ đồng.

Chi ngân sách cơ bản bám sát dự toán, đáp ứng yêu cầu những nhiệm vụ chi quan trọng, kịp thời rà soát, cắt giảm, điều chuyển khoản chi chưa thật sự cấp thiết. Ước chi cân đối ngân sách địa phương năm 2019 là 23.125 tỷ đồng, đạt 140,9% dự toán. Trong đó, chi đầu tư phát triển 9.976 tỷ đồng, vượt cao (đạt 207% so với dự toán, chủ yếu do thanh toán khối lượng XDCCB từ nguồn năm trước chuyển sang, chi từ nguồn vượt thu, tiết kiệm chi và Trung ương bổ sung với số tiền 6.739 tỷ đồng, đạt 286% dự toán), chi thường xuyên là 12.495 tỷ đồng, đạt 105% so với dự toán.

2. Khó khăn, hạn chế và kiến nghị, đề xuất

Bên cạnh kết quả đạt được, tình hình thu - chi ngân sách năm 2019 còn những khó khăn, hạn chế nhất định. Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh nhận thấy:

¹ Điều chỉnh tăng thuế bảo vệ môi trường theo Nghị quyết 579/2018/UBTVQH14, điều chỉnh giá bán lẻ điện bình quân theo Quyết định 648/QĐ-BCT; giá tính thuế GTGT đối với các Công ty thủy điện, nhiệt điện theo Công văn 1642/EVN-TCKT

- Về thu ngân sách:

Trong cơ cấu thu nội địa có 4/11 khoản thu không đạt dự toán. Bên cạnh một số doanh nghiệp có số thu vượt cao so với dự toán (trên 200%)² vẫn còn số doanh nghiệp có số thu tương đối thấp, đạt chưa đến 15%³, có 5/18 huyện có khả năng hụt thu với số tiền 187 tỷ đồng. Do vậy, để có cơ sở xây dựng dự toán thu ngân sách năm 2020 đảm bảo sát với thực lực nguồn thu của từng doanh nghiệp nhằm tạo chủ động trong quản lý, điều hành ngân sách và kịp thời đề xuất giải pháp, đề nghị phân tích rõ nguyên nhân đối với các khoản thu, nhất là khoản tăng, giảm đột biến.

Số nợ thuế dự kiến cuối năm 2019 là 820 tỷ đồng, chiếm 4,42% tổng số ước thu nội địa năm 2019 (18.544 tỷ đồng). Mặc dù nợ thuế không tăng so với đầu năm nhưng nợ khó thu chiếm đến 64,6%, tăng 6,8% so với đầu năm và kéo dài nhiều năm, tiếp tục làm gia tăng số nợ thuế. Vì vậy, Ban đề nghị phân tích nguyên nhân từng khoản nợ để có giải pháp xử lý dứt điểm, nhất là khoản tồn đọng lâu ngày.

Đề nghị chỉ đạo các ngành tích cực hướng dẫn, hỗ trợ doanh nghiệp có dự án sử dụng đất tại tỉnh thành lập pháp nhân, kê khai nộp thuế tại tỉnh đã được Ban kiến nghị nhiều lần nhưng giải pháp triển khai chậm, đến nay vẫn còn nhiều doanh nghiệp chưa thực hiện kê khai nộp thuế tại tỉnh⁴, ảnh hưởng đến nguồn thu ngân sách tỉnh, trong khi địa phương phải giải quyết các hệ lụy về môi trường, hạ tầng, an ninh trật tự.

Tình trạng thất thu ngân sách trên lĩnh vực khai thác khoáng sản, đất đai đang là vấn đề đáng quan tâm, song công tác phối hợp các ngành chức năng trong việc cung cấp thông tin, đối chiếu số liệu sản lượng khai thác thực tế so với trữ lượng cấp phép; tiến độ thẩm định, phê duyệt giá đất cụ thể chưa chặt chẽ, kịp thời; việc thực hiện các biện pháp chế tài xử lý vi phạm chưa nghiêm. Do vậy, Ban đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo thực hiện xây dựng Đề án Tăng cường quản lý thu, chống thất thu, trong đó phân rõ trách nhiệm từng cơ quan, đơn vị trong thực hiện kiểm soát, thu thuế, đảm bảo thu đúng, thu đủ.

- Về chi ngân sách

Việc giao vốn Chương trình mục tiêu quốc gia năm 2019 được Trung ương thông báo khá sớm⁵ nhưng phân bổ cụ thể cho các đơn vị, địa phương còn chậm, gây bị động, lúng túng trong việc quản lý, sử dụng nguồn vốn này, một số địa phương tỷ lệ giải ngân khá thấp⁶.

Công tác quản lý vốn đầu tư còn bất cập, tổng vốn chi đầu tư còn lại chưa phân bổ đến nay 30/11/2019 là 1.561 tỷ đồng, chiếm 32,45% so với dự toán chi đầu tư phát triển được HĐND tỉnh giao từ đầu năm. Công tác khảo sát, lập dự toán

² Công ty CP kính nổi Chu Lai INDEVCO thu đạt 260% dự toán, Cty CP Bách Đạt An đạt 326% so với dự toán, Công ty CP Đồng Tâm miền Trung đạt 194,7% dự toán

³ Công ty CP tập đoàn ThaiGroup CN Quảng Nam đạt 9,7%, Cineco5 BOT đạt 14,1%,

⁴ Các nhà máy thủy điện: Za Hung, sông Bung 4, 5, sông Tranh 2; nhà máy may ánh sáng, nhà máy cồn ethenol

⁵Tháng 11/2018

⁶ Đại Lộc tỷ lệ giải ngân CTMT giảm nghèo 35%, Phước Sơn tỷ lệ giải ngân CTMT giảm nghèo (Huyện nghèo theo NQ 30a, kế hoạch vốn 44.333 triệu đồng đã giải ngân 3.376 triệu đồng, đạt 13,1%KH)

một số dự án chưa chặt chẽ, phải trình điều chỉnh, bổ sung tổng mức đầu tư nhiều lần, gây bị động trong việc triển khai dự án.

- Qua rà soát, vẫn còn một số khoản kinh phí phân bổ thực hiện Nghị quyết của Tỉnh ủy, HĐND tỉnh nhưng không sử dụng hết phải chuyển nguồn sang năm sau⁷. Vấn đề này đã được Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh kiến nghị⁸ nhưng các giải pháp khắc phục vẫn chuyển biến chậm. Do vậy, cần sớm rà soát, phân tích, đánh giá nguyên nhân, tính khả thi của từng đề án, sớm có giải pháp điều chỉnh phù hợp, hạn chế lãng phí nguồn lực.

- Dự kiến chi chuyển nguồn 5.430,1 tỷ đồng, bằng 45,95% so với số chuyển nguồn năm 2018 sang năm 2019. Tuy nhiên, tình hình giải ngân vốn đầu tư năm 2019 đạt thấp nên khả năng số chuyển nguồn sẽ cao hơn khá nhiều. Vì vậy, đề nghị UBND tỉnh tiếp tục rà soát, đánh giá, phân tích đúng nguyên nhân khách quan, chủ quan về khoản chuyển nguồn, phân loại các khoản chuyển nguồn để kịp thời điều chuyển và thực hiện chuyển nguồn sang năm sau theo đúng quy định.

II. Dự toán thu, chi NSNN và phương án phân bổ NSDP năm 2020

Qua rà soát, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất dự toán thu, chi NSNN và phương án phân bổ NSDP năm 2020 do UBND tỉnh trình, ngoài ra, Ban có một số ý kiến như sau:

1. Về dự toán thu ngân sách năm 2020

Dự toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn năm 2020 là 25.774 tỷ đồng, tăng 13,5% so với ước thực hiện năm 2019. Trong đó, thu nội địa (không bao gồm tiền sử dụng đất và xổ số kiến thiết dự kiến 18.934 tỷ đồng), tăng 10% so với ước thực hiện năm 2019.

Qua rà soát, Ban nhận thấy năm 2020 là năm cuối thời kỳ ổn định ngân sách giai đoạn 2017 - 2020, một số nguồn thu chủ yếu của tỉnh tiếp tục phụ thuộc lớn vào cơ chế chính sách vĩ mô (xuất, nhập khẩu), năng lực tổ chức sản xuất một số doanh nghiệp, thị trường tiêu thụ, yếu tố thời tiết (thủy điện) nên UBND tỉnh xây dựng dự toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn năm 2020 là phù hợp, đảm bảo đạt mức tăng trưởng theo quy định của Trung ương (10-12%). Để phấn đấu hoàn thành chỉ tiêu thu, đảm bảo nguồn lực thực hiện nhiều nhiệm vụ trọng tâm, góp phần hoàn thành kế hoạch kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2020 và các sự kiện lịch sử quan trọng trong năm 2020, phấn đấu tăng thu đạt mức tăng trưởng tối đa theo quy định Trung ương, Ban đề nghị UBND tỉnh tập trung chỉ đạo thực hiện các giải pháp thúc đẩy sản xuất, khai thác triệt để các nguồn thu, tăng cường giải pháp thu

⁷ Nghị quyết 05-NQ/TU ngày 17/8/2016 của Tỉnh ủy về phát triển KTXH miền núi gắn với thực hiện một số dự án tại vùng Tây tỉnh giai đoạn 2016-2020: 223.219 triệu đồng; Nghị quyết chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư nông nghiệp nông thôn 21.306 triệu đồng; Nghị quyết 180/2015/NQ-HĐND và Nghị quyết 30/2018/NQ-HĐND về cơ chế nước sạch tập trung: 11.842 triệu đồng, Nghị định 65/2017/NĐ-CP của Chính phủ về chính sách đặc thù về giống, vốn, công nghệ trong phát triển nuôi trồng, khai thác dược liệu: 10.000 triệu đồng..Nghị quyết 125/2014/NQ-HĐND về cơ chế hỗ trợ và khuyến khích xây dựng chợ: 7.435 triệu đồng,...

⁸ Ban đã nêu ra trong kỳ họp thứ 6 vào tháng 12/2017 và kỳ họp thứ 9 vào tháng 12/2018

nợ đọng thuế, tăng tần suất thanh tra, kiểm tra chống chuyển giá, gian lận thuế, chống thất thu (nhất là trong lĩnh vực bất động sản, khai thác khoáng sản).

Đối với dự toán nguồn thu sử dụng đất, UBND tỉnh xây dựng mức 1.500 tỷ đồng, tăng 500 tỷ đồng so với dự toán Trung ương giao, tăng 7,14% so với ước thực hiện năm 2019. Do vậy, Ban đề nghị thời gian đến cần nâng cao hơn nữa công tác thẩm định giá đất, đẩy nhanh tiến độ phê duyệt giá đất, tăng cường phối hợp theo dõi, đôn đốc thu hồi tiền sử dụng đất, tiền thuê đất, kịp thời huy động vào ngân sách nhà nước, xem đây là nguồn lực quan trọng trong đầu tư phát triển của tỉnh.

2. Về dự toán chi ngân sách năm 2020

Dự toán chi ngân sách địa phương năm 2020 là 27.225,8 tỷ đồng, tăng 17,7% so với dự toán năm 2019; chi cân đối ngân sách địa phương là 24.219,6 tỷ đồng (trong đó chi thường xuyên 13.240,6 tỷ đồng, tăng 11% so với dự toán năm 2019, chi đầu tư phát triển 6.249,3 tỷ đồng, tăng 29,9% so với dự toán năm 2019).

Trong điều kiện cân đối ngân sách còn khó khăn, nguồn thu lớn tiếp tục chịu tác động, để đảm bảo thực hiện nhiệm vụ chi, cùng với giải pháp tăng thu, cần tăng cường công tác quản lý chi ngân sách, đảm bảo theo dự toán đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt, đúng chính sách, chế độ, định mức, tính chất nguồn kinh phí. Nâng cao năng lực thẩm định dự toán, quyết toán, kiên quyết, cắt giảm những nhiệm vụ chi chưa thật sự cần thiết, hạn chế tối đa các khoản kinh phí tổ chức lễ hội, hội thảo, khánh tiết, khánh thành, khởi công.

Đồng thời, tiếp tục rà soát, sắp xếp lại bộ máy, tinh giản biên chế trong các cơ quan quản lý nhà nước, đổi mới cơ chế quản lý, cơ chế tài chính các đơn vị sự nghiệp công lập, giảm đầu mối, tăng số lượng đơn vị sự nghiệp tự chủ tài chính; tiên hành thực hiện sắp xếp, quản lý tài sản công và xe ô tô phục vụ công tác theo đúng quy định, đảm bảo tiết kiệm, hiệu quả.

- Chi sự nghiệp y tế: Cần rà soát, cơ cấu nhiệm vụ chi, dự kiến giám cấp chi thường xuyên đối với đơn vị y tế độc lập theo lộ trình điều chỉnh giá dịch vụ y tế.

3. Về phương án phân bổ dự toán chi NSDP năm 2020

Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất phương án phân bổ dự toán chi NSDP năm 2020 do UBND tỉnh trình. Ngoài ra, Ban đề nghị quan tâm chỉ đạo thực hiện một số nhiệm vụ sau:

- Sớm trình Thường trực HĐND tỉnh cho ý kiến về kế hoạch tài chính 05 năm của địa phương giai đoạn 2021-2025 để kịp thời gửi Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch và Đầu tư trước ngày 31/12/2019 theo đúng quy định.

- Trên cơ sở tổng vốn Chương trình mục tiêu quốc gia đã được Trung ương thông báo, sớm trình Thường trực HĐND tỉnh dự kiến phân bổ cho các địa phương, đơn vị để tạo chủ động trong triển khai các quy trình thủ tục liên quan.

- Lập dự toán riêng và xây dựng phương án sử dụng từ nguồn thu học phí, giá dịch vụ y tế và các khoản thu dịch vụ sự nghiệp công theo quy định tại điểm h

khoản 2 Điều 10 Thông tư 38/2019/TT-BTC ngày 28/6/2019 gửi cấp có thẩm quyền xem xét theo quy định.

- Làm rõ số dư ứng trước kế hoạch vốn năm sau của năm 2019 chuyển qua, dự kiến nguồn và tiến độ thu hồi ứng trước kế hoạch vốn năm 2020 để HĐND tỉnh xem xét, quyết định phương án phân bổ cho phù hợp, đảm bảo theo đúng quy định tại Điều 57 Luật ngân sách nhà nước và Điều 37, Nghị định 163/2016/NĐ-CP của Chính phủ⁹, định kỳ thực hiện báo cáo HĐND tỉnh, Thường trực HĐND tỉnh theo quy định.

- Xem xét điều chỉnh nội dung tại khoản 7 Điều 1 Nghị quyết 05/NQ-HĐND ngày 12/7/2019 của HĐND tỉnh nội dung “từ năm 2020 không cấp kinh phí cho trả lương cho hợp đồng chuyên môn không đúng quy định” thành “Tiếp tục thực hiện phân bổ Quỹ tiền lương đối với các hợp đồng chuyên môn tuyển dụng trước 01/01/2016 cho đến có kết quả thi tuyển và hoàn thành việc tiếp nhận công chức trúng tuyển”.

III. Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 năm 2020 - 2022

Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 03 mặc dù chỉ có tính chất tham khảo nhưng lại có ý nghĩa quan trọng, cung cấp tầm nhìn dài hạn về khả năng lực, là cơ sở trong việc xây dựng chỉ tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của mỗi địa phương. Do đó, để có cơ sở HĐND tỉnh xem xét, thảo luận về kế hoạch tài chính - ngân sách 3 năm 2020 - 2022, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh đề nghị UBND tỉnh làm rõ một số nội dung sau:

- Ngoài việc dự báo các khoản thu chi trong 3 năm đến, báo cáo cần thể hiện rõ hơn mối quan hệ giữa số liệu dự báo thu chi với tình hình, mục tiêu, chỉ tiêu, định hướng phát triển kinh tế - xã hội 05 năm giai đoạn 2021-2025, tác động sự thay đổi những cơ chế, chính sách quan trọng do trung ương và địa phương ban hành liên quan đến hoạt động tài chính - ngân sách dự kiến ban hành trong thời gian 03 năm kế hoạch, nhất là những tác động từ việc điều chỉnh cơ chế phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi, việc điều chỉnh các chính sách thuế liên quan đến các nguồn thu lớn của tỉnh và hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra thuế, đôn đốc, thu hồi nợ đọng thuế.

- Dự toán thu nội địa có tốc độ tăng bình quân 12,6%/năm, đảm bảo phù hợp theo mức quy định của Trung ương (10-12%). Tuy nhiên, các nguồn thu chiếm tỷ trọng lớn tiếp tục chịu tác động sự thay đổi chính sách, thị trường, thời tiết, nguồn thu từ khu vực công thương nghiệp dịch vụ ngoài quốc doanh thường xuyên thay đổi (năm 2017/2016 giảm 8%, năm 2018/2017 tăng 35,4%, năm 2019/2018 dự kiến chỉ đạt 91,6% dự toán, giảm 9,1% so với năm 2018). Do vậy, cần nghiên cứu điều chỉnh cơ cấu các nguồn thu hợp lý; thực hiện tốt các giải pháp chống thất thu

⁹ Theo báo cáo của KBNN, Số dư sau của năm 2018 chuyển qua là 463,659 tỷ đồng, trong năm 2019 mới bố trí 238,788 tỷ đồng, số còn lại 224,881 tỷ đồng tính đến ngày 15/11/2019 chưa bố trí vốn thu hồi.

trên địa bàn; tăng cường đơn đốc thu, xác định giải pháp cụ thể gắn với từng nguồn thu, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trong những năm đến.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh về tình hình thực hiện thu chi ngân sách năm 2019, dự toán thu chi ngân sách năm 2020 và kế hoạch tài chính ngân sách 03 năm 2020-2022. Kính trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- TT HĐND, UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Đại biểu khách mời;
- VP HĐND tỉnh: CPVP, TH;
- Lưu VT, TH (Phiên).

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Đức